

Wiedeń – miasto muzeów i galerii

6 stycznia 2008

Wiedeń – miasto muzeów i galerii. I to jakich! Stolica Austrii nie ma dziedziny, której by nie poświęciła uwagi wystawienniczej czy muzealnej. I to w jak atrakcyjny, często i niespotykany sposób. Naturalnie, wielka sztuka jak malarstwo dawne i współczesne, barok jako epoka, sztuka użytkowa, grafika, etnografia, instrumenty muzyczne, Mozart, muzyka mają swoje muzealne pałace. Ale także moda, komunikacja, zegary, sztuka tytoniowa i wszelkiego rodzaju zbieractwa znajdują swoich odbiorców i zainteresowanie historyków i fanatyków.

I to jakich! Stolica Austrii nie ma dziedziny, której by nie poświęciła uwagi wystawienniczej czy muzealnej. I to w jak atrakcyjny, często i niespotykany sposób. Naturalnie, wielka sztuka jak malarstwo dawne i współczesne, barok jako epoka, sztuka użytkowa, grafika, etnografia, instrumenty muzyczne, Mozart, muzyka mają swoje muzealne pałace. Ale także moda, komunikacja, zegary, sztuka tytoniowa i wszelkiego rodzaju zbieractwa znajdują swoich odbiorców i zainteresowanie historyków i fanatyków. To urokliwe zbieractwo to pozostałość cesarstwa. Franz Josef był znanym pragmatykiem i człowiekiem przesadnie oszczędnym, któremu wyrzucenie czegokolwiek serce łątało. Za jego czasów powstały budynki muzealne wybudowane w celu wystawienniczym, które imponują rozmachem i zrozumieniem pracy archiwalnej.

Jeśli mowa o sztuce Wiednia to zacząć trzeba od Muzeum Sztuk Pięknych znajdującym się w samym centrum miasta. Bardzo ważna jest lokalizacja galerii i muzeów. Od tej lokalizacji zależy frekwencja i powodzenie zbiorów. Paryż nie ma tak zwartej struktury, ani Rzym. Trzeba się naprawdę namęczyć aby trochę zobaczyć. To w Wiedniu jest pięknie rozwiązane. W samym centrum zobaczyć możemy muzeum historii sztuki, muzeum sztuki

naturalnej, muzeum etnograficzne, skarbiec cesarski, dziesiątki galerii i pałaców, muzeum sztuki stosowanej, Hofburg i apartamenty cesarskie, muzeum opery i teatru oraz olbrzymi wspaniały kompleks sztuki współczesnej nazwany – kwatera muzealna, której zbiory są w posiadaniu prywatnym (Leopold Museum). Zbiory sztuki w wielu muzeach są wyeksponowane bardzo wybiórczo i przejrzyście, z dużym zrozumieniem – co widz naprawdę zobaczyć musi a co można wepchać do archiwum. Tu chylić należy czoło przed pracownikami tych placówek. To prawdziwi fachowcy i miłośnicy sztuki. Ekspozycje nie są przeładowane i lepiej zostają w pamięci zwiedzających. Pomieszczenia są olbrzymie, doskonale oświetlone i nagłośnione, rozbite miejscami do medytacji i wypoczynku.

Słów parę o poszczególnych muzeach, ich urokach i specyfice. Nawet w Wiedniu – mieście muzeów i galerii, jak w tytule wspomniałam, Kunsthistorisches Museum (Muzeum Historii Sztuki; www.khm.at) wzbudza podziw. Dzięki zamożności i artystycznym upodobaniom Habsburgów muzeum ma czwartą co do wielkości kolekcję malarstwa na świecie, imponujące zbiory egipskie, greckie i rzymskie oraz wspaniałe współczesne wyroby artystyczne. Na kolekcję składają się głównie dzieła XVI – i XVII – wiecznych mistrzów. Większość zwiedzających przychodzi podziwiać wspaniały zbiór obrazów Bruegela lub dzieła malarzy weneckich – Tintoretta, Verones’a i Tycjana, a także pokaźny wybór portretów Valézqueza. Grzechem byłoby pominiecie prac Rembrandta, Kranacha i Dürera oraz sal poświęconych van Dyckowi i Rubensowi.

Wspaniałe zbiory umieszczono w równie wspaniałym budynku. Wejście do foyer muzeum oraz główne schody dostarczają niezapomnianych wrażeń. Monochromatyczna marmurowa podłoga oraz bogato zdobione sklepienia na długo zapadają w pamięć. Lunety, łuki i malowidła ścienne wypełniają przestrzeń między kolumnami na pierwszym piętrze balkonu. Zwiedzanie rozpoczyna się już we foyer. Imponująca rzeźba Antonion Canowy „Tezeusz

walczący z Centaurem” jest dobrym preludium do całego zbioru.

Trzon miasta otoczony jest pięknym parkiem – Stadpark. Tuż koło tego parku, który tonie w różach i zapachu południa, mieści się Österreichisches Museum für Angewandte Kunst (Muzeum Sztuki Stosowanej), znane jako MAK. Placówka gromadzi dzieła od czasów romańskich po współczesne. Muzeum posiada doskonałą kolekcję wiedeńskich warsztatów mebli – Wiener Werkstätte. Szczególną zaletą muzeum jest prowokacyjny wystrój wnętrz – austriaccy projektanci otrzymali całkowitą swobodę przy dekoracji poszczególnych pomieszczeń. Sale podzielone są na epoki – od stylu romańskiego po rokoko, od renesansu do art déco i sztuki orientalnej, XX wiek.

Pawilon Secesji – Secession – znajduje się przy sławnym barokowym kościele Karola, który to otoczony jest secesyjnymi pałacami i pawilonami. Budynek Secesji – Secession – jest jedną z najciekawszych prac wiedeńskiego Jugendstilu. Kopuła ze złoczonych liści laurowych wykonanych z brązu sprawiła, że mieszkańcy stolicy nazywają gmach złotą główką kapusty. Jak sama nazwa wskazuje, w Secession wystawiane są dzieła określonego ruchu artystycznego (Gustaw Klimt).

Inne zbiory – Naturhistorisches Museum – Muzeum Przyrodnicze – mieści się naprzeciwko Muzeum Historii Sztuki i jest jego lustrzanym odbiciem. To muzeum niewiele się zmieniło od otwarcia w 1889 roku. Większość europejskich placówek w ostatniej dekadzie wzbogaciło zbiory np. o mechaniczne dinozaury, nowe trendy ominęły jednak Wiedeń. Tu czas zatrzymał się w miejscu – gabloty mają ponad 100 lat, a wypchane zwierzęta poszarzały ze starości. Muzeum Przyrodnicze można nazwać muzeum muzealnictwa i to dla wielu zwiedzających ma ono swój urok.

Na tyłach opery znajduje się pałac Albertina. Galeria Albertina szczyci się największą w świecie kolekcją grafiki. Na zbiory składa się 50 tys. rysunków oraz ponad 1,5 mln. rycin. Zbiory posiadają 43 rysunki Rafaela, 70 Rembrandta, 145

Dürera. Ponadto obejrzeć tu można prace tak znanych artystów jak: Leonardo da Vinci, Michał Anioł, Rubens, Bosch, Bruegel, Cézanne, Picasso, Matisse, Klimt i Kokoschka. Dysponując potężnymi zasobami, galeria jednorazowo może pokazać zaledwie wycinek zbiorów. Z tego powodu organizowane są wystawy poświęcone wybranemu artyście, okresowi lub tematowi.

Osobny kompleks wystawienniczo – muzealny to dwa kompleksy pałacowe Habsburgów. O pałacu Schönbrunn – opowiem innym razem – bo to piękna historia o życiu Franza Josefa i jego ukochanej Sisi. Ale pałac cesarski Hofburg nakreślę teraz krótko. Olbrzymi kompleks dzieli się na apartamenty cesarskie Franciszka Józefa, apartamenty cesarskie Elżbiety – Sisi, zbiory nakryć stołowych w złocie i srebrze, skarbiec, insygnia i pamiątki po Habsburgach, kaplicę cesarską, bibliotekę narodową, stajnie, Muzeum Sztuki Jazdy Konnej, Muzeum Esperanto, Muzeum Teatru, Zbiory Papirusów, Kolekcję Myślistwa i Broni, Kolekcję Dawnych Instrumentów, Muzeum Efezu i Muzeum Etnograficzne. Ilość kolekcji wskazuje na imponujący rozmiar i rozmach pałacu cesarskiego.

Nie można pominąć olbrzymich zbiorów współczesnych w kwarterze muzealnej i odnowionym niedawno Pałacu Lichtenstein ze zbiorami baroku i piękną kolekcją Rubensa. Museums Quartier – rozległy zespół architektoniczny Messepalast, obejmujący stare stajnie cesarskie – posiada największą w Austrii prywatną kolekcję sztuki współczesnej. Na ekspozycję składają się dzieła takich artystów jak Picasso, Mirò, Magitte, Kupka, Klee, Kandinsky, Kirchner, pop-art. Mieści się też tutaj Muzeum Architektury, Kindermuseum z eksponatami przeznaczonymi dla dzieci i Muzeum Tytoniu związane z uprawą tytoniu, produkcją papierosów i kulturą palenia. Nie zapomniano też o kulturze tańca.

W kwaterze muzealnej zadbano nie tylko o wrażenia estetyczne – liczne restauracje i bary czynne do wczesnych godzin rannych oferują smaczne przekąski lub dania obiadowe, a butik, księgarnie i najróżniejsze sklepy kuszą na każdym kroku swymi

ofertami. To wspaniałe, że w przybytkach kultury nie zapomina się o relaksie i wypoczynku. Nie samą sztuką człowiek żyje!

To jest Wiedeń i jego muzea, jego urok, który otula ludzi i przedmioty. W powietrzu zapach kawy, cichy gwar rozmów i muzyki. Po ulicach suną malownicze dorożki, latarnie wieczorne wydobywają sylwetki pałaców i rezydencji. Na miłośników sztuki czekają galerie, na melomanów – sale koncertowe. Do Wiednia chce się ciągle wracać, a mieszkać w nim to uczta dla duszy.

Autor: Ewa Steinhardt

Źródło: [Centrum Niezależnych Mediów – Polska](#)